

รายงานผลการดำเนินการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
และแผนการดำเนินการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ของสถานีวิจัยท่าเขียด คณะทรัพยากรธรรมชาติ

๑. ประวัติความเป็นมา

สถานีวิจัยท่าเขียด ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๑๐ ต.โคกสัก อ.บางแก้ว จ.พัทลุง ระยะทางจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ถึงสถานีวิจัยฯ ประมาณ ๗๐ กม. (ถนนสายหาดใหญ่-พัทลุง) เป็นสถานีวิจัยแห่งแรกของคณะทรัพยากรธรรมชาติ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มีพื้นที่ทั้งหมด ๗๐ ไร่ มีคลองส่งน้ำของชลประทานผ่านทั้งด้านหน้าและด้านหลังสถานีวิจัยฯ

สภาพพื้นที่ หน้าดินเป็นดินเหนียวปนทราย ดินชั้นล่างเป็นดินปนทรายและกรวด มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ประมาณ ๕.๕-๖.๕ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำสภาพพื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี ประมาณ ๒,๗๐๕.๓๐ มม. มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๗.๑°C

สถานีวิจัยท่าเขียด จัดทำแผนพัฒนาสถานีวิจัยฯ และเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จากเดิมพื้นที่ใช้สอยร้อยละ ๙๐ ใช้สำหรับทำนาและพืชหลังนา โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดองค์ประกอบของการใช้สอยพื้นที่ให้เกิดความหลากหลาย มีกิจกรรมต่อเนื่องและการกระจายเนื้องานให้สม่ำเสมอตลอดทั้งปีภายใต้แนวคิดการจัดการแบบไร่นาสวนผสม โดยจัดแบ่งการใช้ประโยชน์พื้นที่ตามศักยภาพทางภูมิศาสตร์ เงินทุน ทรัพยากรบุคคล องค์กรความรู้ ความเหมาะสมของพืชพรรณ

๒. วัตถุประสงค์หลัก

(๑) พัฒนาและเตรียมพื้นที่เพื่อรองรับงานด้านการศึกษา วิจัย วิทยานิพนธ์ และการฝึกงานนักศึกษา

(๒) เพิ่มศักยภาพการผลิตเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงในระยะยาว

(๓) เป็นสถานที่ใช้จัดฝึกอบรม สัมมนา ศึกษา ดูงานและบริการวิชาการแก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

ปัจจุบันงานการจัดการทางด้านโครงสร้างการใช้พื้นที่และการติดตั้งวัสดุครุภัณฑ์เพื่อการผลิตที่สำเร็จตามเป้าหมายในทุกส่วนของการจัดสรรการใช้ประโยชน์พื้นที่ รวมทั้งกิจกรรมทางด้านการผลิตก็ได้ทยอยดำเนินการตามลำดับที่ได้รับกำหนดในเป้าหมายการทำงานของสถานีวิจัยฯ จนเสร็จสมบูรณ์แล้วเช่นกัน สำหรับงานในปีต่อไปส่วนใหญ่จะเน้นเรื่องของการจัดการให้มีกิจกรรมในส่วนต่างๆ ดำเนินไปตามเป้าหมาย เช่น การปรับปรุงกระบวนการผลิต การบริหารเวลา ทรัพยากรบุคคล การจัดการโดยรวม การให้บริการวิชาการ และกิจกรรมต่างๆที่คณะฯ มอบหมายให้สถานีวิจัยฯดำเนินการ เป็นต้น

๓. หน้าที่และความรับผิดชอบของสถานีวิจัยท่าเขียด

๓.๑ งานการจัดฝึกงานนักศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ วิชางานฟาร์มพื้นฐาน (๕๔๔-๑๙๑) เป็นหลักสูตรที่จัดฝึกงานภาคสนามให้กับนักศึกษา ได้แก่ งานนา งานการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน งานการจัดการสวนยางพารา การจัดการดิน-ปุ๋ย-น้ำเพื่อการปลูกพืช การเลี้ยงปลาในร่องคูน้ำแปลงปลูกปาล์มน้ำมันและสระน้ำขนาดเล็ก งานเก็บเกี่ยวผลผลิต การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการบรรจุผลิตภัณฑ์เพื่อส่งจำหน่าย โดยจัดฝึกงานปีละ ๒ ครั้ง ในช่วงปิดภาคการศึกษา ช่วงที่ ๑ ประมาณเดือนธันวาคม-มกราคม และช่วงที่ ๒ ประมาณเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน นักศึกษาจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติจริงในพื้นที่สถานีวิจัยฯ

๓.๒ งานบริการงานวิจัย สถาบันวิจัยฯตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มเขตชลประทาน การจัดการการใช้พื้นที่ซึ่งเน้นพืชพรรณที่มีศักยภาพการผลิตในพื้นที่ลักษณะดังกล่าว เช่น งานนา งานผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ทรัพย์ ม.อ.๑ งานการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน งานยางพาราเพื่อการผลิตเมล็ดยางพาราพื้นเมือง (พันธุ์ดั้งเดิม) และเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต งานผลิตต้นกล้ายางพาราพันธุ์พื้นเมือง (เพาะเมล็ด) แล้วติดตามด้วยกิ่งตายางพาราพันธุ์ดี การจัดการดิน-ปุ๋ย-น้ำเพื่อการปลูกพืช และงานไม้ใช้สอย ทั้งนี้เพื่อให้นักวิจัยจากส่วนกลางได้มีโอกาสเลือกพื้นที่และชนิดของการทำเกษตร เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งในปัจจุบันสถาบันวิจัยฯพร้อมที่จะให้บริการแก่นักวิจัย

๓.๓ งานบริการชุมชน เนื่องจากสถาบันวิจัยฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร หน้าที่หลักของสถาบันวิจัยฯ จึงจำเป็นต้องให้บริการแก่ชุมชนในลักษณะของการทำการเกษตรนั้น ๆ โดยแยกย่อยเป็น ๒ ลักษณะงาน คือ

๓.๓.๑ ให้ความรู้ คำปรึกษา รับทราบปัญหาด้านการเกษตรกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เกษตรกร

๓.๓.๒ ทดสอบ ทดลอง อุปกรณ์ วิธีการผลิตและพันธุ์พืชเพื่อเป็นแนวทางแนะนำให้แก่เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๓.๔ งานผลิตเพื่อสร้างรายได้ ในการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถาบันวิจัยฯตามหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าวมาแล้ว ส่วนใหญ่จะเกิดผลผลิตและก่อให้เกิดรายได้ การวางแผนการจัดการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจะคำนึงถึงผลตอบแทนในเชิงเศรษฐศาสตร์ด้วยทุกครั้ง และการจัดการจะมีข้อมูลการผลิต ต้นทุนและกำไร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงานระยะถัดไป

๔. ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของสถานี

รองคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี (ดร. สุรชาติ เพชรแก้ว)

๖. บุคลากรของสถานีวิจัยท่าเขียว

๖.๑ ดร. สุรชาติ เพชรแก้ว	รองคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี/ หัวหน้าสถานีวิจัยท่าเขียว
๖.๒ นายภูมินทร์ มากจันทร์	นักวิชาการอุดมศึกษา
๖.๓ นายกิตติพงษ์ ชูวิจิตร	พนักงานเกษตรพื้นฐาน
๖.๔ นายณรงค์ศักดิ์ เจื้อจ้อย	ยามรักษาการณ์

๗. แผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๗.๑ งานฝึกงานภาคสนามนักศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ วิชางานฟาร์มพื้นฐาน (๕๔๔-๑๙๑) ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นักศึกษาฝึกงานจำนวน ๖๒ คน และครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม - ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ นักศึกษาฝึกงานจำนวน ๓๖ คน

๗.๒ งานนาและแปรรูปข้าว จำนวน ๖ ไร่

๗.๓ งานการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๗ ไร่ ดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ตัดแต่งทางใบ เก็บเกี่ยวผลผลิตส่งจำหน่าย และเก็บข้อมูลผลผลิตปาล์มน้ำมัน

๗.๔ งานการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ทรพี ม.อ.๑ จำนวน ๑๐,๐๐๐ กล้า สามารถจำหน่ายได้ทั้งหมด

๗.๕ งานการศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของต้นปาล์มน้ำมัน ๘ สายพันธุ์ ดำเนินการกำจัดวัชพืชทุก ๑-๒ เดือน ใส่ปุ๋ยปีละ ๓ ครั้ง และเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของต้นปาล์มน้ำมัน

๗.๖ งานยางพารา (พันธุ์พื้นเมือง) จำนวน ๙ ไร่ ดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปีละ ๒ ครั้ง และการจัดการสวนยางพาราในภาพรวม

๗.๗ งานผลิตต้นกล้ายางพาราพันธุ์พื้นเมือง (เพาะเมล็ด) แล้วติดตามด้วยกิ่งตายางพาราพันธุ์ดี

๗.๘ งานซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ประปา อาคารสถานที่ ดำเนินการตรวจสอบ ซ่อมแซม ส่วนชำรุดเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

๘. ผลงานที่บรรลุเป้าหมาย

๘.๑ งานฝึกงานภาคสนามนักศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ สถานีวิจัยจัดฝึกงานนักศึกษาวิชางานฟาร์มพื้นฐาน (๕๔๔-๑๙๑) ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ในช่วงปิดภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นักศึกษาฝึกงานจำนวน ๖๐ คน และภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๕๙ ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม - ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ นักศึกษาฝึกงานจำนวน ๓๖ คน หลักสูตรการฝึกงานประกอบด้วย งานนา เช่น การเตรียมต้นกล้า ถอนกล้า ปักดำ เตรียมพื้นที่ การสีข้าว งานปาล์มน้ำมัน เช่น การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน การผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมัน การจัดการสวนยางพารา การจัดการดิน-ปุ๋ย-น้ำเพื่อการปลูกพืช และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น งานบริการ งานครัวและการพัฒนาพื้นที่ทำประโยชน์ เกณฑ์การพิจารณา คือ นักศึกษาต้องฝึกงานครบ ๑๐๐ ชั่วโมง และต้องผ่านการประเมินข้อเขียนจึงจะผ่านหลักสูตรวิชาฝึกงานงานฟาร์มพื้นฐานได้ และผลพลอยได้ของการฝึกงาน ได้แก่ ผลผลิตข้าว และผลผลิตปาล์มน้ำมัน และอื่น ๆ สามารถทำได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๒ งานการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน สามารถดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ตัดแต่งทางใบ เก็บเกี่ยวผลผลิตส่งจำหน่าย และเก็บข้อมูลผลผลิตปาล์มน้ำมันได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๓ งานการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ทรพี ม.อ.๑ จำนวน ๑๐,๐๐๐ กล้า สามารถจำหน่ายได้ทั้งหมดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๔ งานการศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของต้นปาล์มน้ำมัน ๘ สายพันธุ์ ดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย และเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๕ งานยางพารา (พันธุ์พื้นเมือง) สามารถดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย และการจัดการสวนยางพาราได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๖ งานผลิตต้นกล้ายางพาราพันธุ์พื้นเมือง (เพาะเมล็ด) แล้วติดตามด้วยกิ่งตายางพาราพันธุ์ดี อยู่ในขั้นตอนดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์)

๘.๗ งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ปรุภา อาคารสถานที่ (เช่น อาคารสำนักงานสถานีวิจัยฯ อาคารหอประชุม-ฝึกอบรม อาคารโรงนอนของนักศึกษา-เจ้าหน้าที่ อาคารโรงเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรกลเกษตร โรงสูบน้ำ-กรองน้ำ เป็นต้น) เครื่องจักรกลเกษตร และเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรต่าง ๆ ดำเนินการตรวจสอบ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาตามระยะเวลาการใช้งาน เช่น แทรกเตอร์ เครื่องยนต์ ต้นกำลังต่าง ๆ เครื่องตัดหญ้าสะพายไหล่ เครื่องกรองน้ำ อุปกรณ์ไฟฟ้า และกำจัดวัชพืช นอกจากนี้ยังมีงานซ่อมแซมเฉพาะหน้า เช่น สาธารณูปโภคพื้นฐาน เครื่องจักรกล อาคารสถานที่ และอื่น ๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๘.๘ งานปรับสภาพพื้นที่เป็นแปลงผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ทรัพย์ ม.อ.๑ (ต้นกล้าปาล์มน้ำมันเล็ก) ขนาดพื้นที่ผลิตต้นกล้าประมาณ ๗๐,๐๐๐ ต้นกล้า (อยู่บริเวณระหว่างพื้นที่ด้านหลังอาคารโรงอาหารกับแปลงผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันใหญ่) เพื่อใช้ทดแทนพื้นที่แปลงผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันเล็กเดิมที่คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

๙. สรุปรายรับ-รายจ่ายของสถานีวิจัยท่าเขียด ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)	หมายเหตุ
๑. รายรับสถานีวิจัยท่าเขียด*	๖๔๕,๙๔๐.๒๕	รายรับจาก ปาล์มน้ำมัน ๔๒๕,๘๖๐.๒๕ กล้าปาล์ม ๒๑๗,๐๘๐.๐๐ ผลผลิตอื่นๆ ๓,๐๐๐.๐๐
๒. รายจ่ายสถานีวิจัยท่าเขียด**	๕๐๗,๒๙๗.๙๑	** รายจ่ายทั้งหมด
๒.๑ รายจ่ายเงินงบประมาณ		
๒.๑.๑ ค่าใช้สอย	๒,๐๐๐.๐๐	
๒.๑.๒ ค่าวัสดุ	๓๔,๑๘๑.๐๐	
รวมรายจ่ายเงินงบประมาณ	๓๖,๑๘๑.๐๐	
๒.๒ รายจ่ายเงินรายได้		
๒.๒.๑ ค่าจ้าง/ค่าครองชีพ/สหกรณ์/ ประกันสังคม/กสจ.	๑๓๔,๘๐๘.๐๐	
๒.๒.๒ ค่าตอบแทน	-	
๒.๒.๓ ค่าใช้สอย	๑๕๓,๔๗๘.๐๐	
๒.๒.๔ ค่าวัสดุ	๑๖๗,๙๕๔.๕๐	
๒.๒.๕ ค่าโทรศัพท์-อินเทอร์เน็ต	๑๔,๘๗๖.๔๑	
รวมรายจ่ายเงินรายได้	๔๗๑,๑๑๖.๙๑	

๑๐.แผนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป้าหมายที่วางไว้

๑๐.๑ งานฝึกงานภาคสนามนักศึกษา คณะทรัพยากรธรรมชาติ สถาบันวิจัยฯจัดฝึกงานนักศึกษาวิชางานฟาร์มพื้นฐาน (๕๔๔-๑๙๑) ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ ในช่วงปิดภาคการศึกษาที่ ๑ ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ - มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และช่วงปิดภาคการศึกษาที่ ๒ ระหว่างเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๑๐.๒ งานนาและแปรรูปข้าว จำนวน ๖ ไร่ สำหรับให้นักศึกษาฝึกงานปลูกข้าว ตั้งแต่การเตรียมต้นกล้า ถอนกล้า ปักดำ เตรียมพื้นที่ การสีข้าว งานแปรรูปข้าว และบรรจุภัณฑ์ข้าวเพื่อส่งจำหน่าย

๑๐.๓ งานปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๗ ไร่ ดำเนินการกำจัดวัชพืช การจัดการดิน-ปุ๋ย-น้ำเพื่อการปลูกปาล์ม น้ำมัน ตัดแต่งทางใบ เก็บเกี่ยวผลผลิตส่งจำหน่าย และเก็บข้อมูลผลผลิตปาล์มน้ำมัน

๑๐.๔ งานการผลิตต้นกล้าปาล์มน้ำมันพันธุ์ทรัพย์ ม.อ.๑ เพื่อส่งจำหน่าย (ต้นกล้าปาล์มน้ำมันเล็ก-ใหญ่)

๑๐.๕ งานการศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของต้นปาล์มน้ำมัน ๘ สายพันธุ์ ดำเนินการกำจัดวัชพืช ทุก ๑-๒ เดือน ใส่ปุ๋ยปีละ ๓ ครั้ง และเก็บข้อมูลการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของต้นปาล์มน้ำมัน

๑๐.๖ งานยางพารา (พันธุ์พื้นเมือง) จำนวน ๙ ไร่ ดำเนินการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ปีละ ๒ ครั้ง และการจัดการดิน-ปุ๋ย-น้ำ เพื่อใช้เป็นแปลงผลิตเมล็ดและต้นตอยางพาราพันธุ์พื้นเมือง

๑๐.๗ งานการผลิตต้นกล้ายางพาราพันธุ์พื้นเมือง (เพาะเมล็ด) แล้วติดตามด้วยกิ่งตายางพาราพันธุ์ดี อยู่ในขั้นตอนดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์)

๑๐.๘ งานซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ประปา อาคารสถานที่ (เช่น อาคารสำนักงานสถาบันวิจัยฯ อาคารหอประชุม-ฝึกอบรม อาคารโรงนอนของนักศึกษา-เจ้าหน้าที่ อาคารโรงเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์และเครื่องจักรกลเกษตร โรงสูบ-กรองน้ำ เป็นต้น) ดำเนินการตรวจสอบ ซ่อมแซมส่วนชำรุด เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ

๑๐.๙ งานสร้างแปลงสาธิตการทำเกษตรพอเพียง เพื่อรองรับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการพื้นที่เพื่อทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ โดยดำเนินการปรับสภาพพื้นที่เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ (เช่น กล้วยหอมทอง กล้วยน้ำว่า ใผ่ หน่อไม้ น้ำ จูต และพืชชนิดอื่นๆ) พืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร การปลูกพืชแซมระหว่างแถวต้นยางพารา-ปาล์มน้ำมัน การเลี้ยงปลา (เช่น ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาดุก ปลาสร้อย และสัตว์น้ำชนิดอื่นๆ) ในร่องคูน้ำระหว่างแถวต้นปาล์มน้ำมัน